

Mahjas Weefis ar peef-lifumeem malfā:
 Ar peefubstifšanu eefšēmē:
 Par gadu 3 rbl. — lap.
 1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.
 1/4 gadu 1 rbl. — lap.
 Riģā fanemot:
 Par gadu 2 rbl. — lap.
 1/2 gadu 1 rbl. — lap.
 1/4 gadu 60 lap.
 Ar peefubstifšanu ahrēmē:
 Par gadu 3 rbl. 60 lap.
 1/2 gadu 2 rbl. — lap.
 1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Mahjas Weefis.

Politifks un literarifks laifrakfts.

Mahjas Weefis isnaht weereif nedela, treschdeenās. — Ar ktru numuru isnaht literarifks peelifums un ktru mehnefi semfopibas peelifums.

Redakcija un ekspedizija atrodas Riģā,
 Ernesta Plates grahmatu un bilžu-deulatans un burfu-lectuwee peef Weetera bafnijas.
Studinajumi malfā,
 8 lap. par peenas flejas smaltu rakft rimbūnu.
Apstefekumi uf Mahjas Weefis un studinajumi fustam uf fchabdu abrefi:
 Bz. ucecececece, rosececece, Maace, Blacece, r. Para (Mahj. W. efped. Riģā.)

Baufstas Palihds. beedriba.

Bornsmundes parkā 23. jūnijā 1896. g.

Lihgo swehtki.

Mahjas Weefa Mehneschraaksta
 6. burtnija
Urahtks schinis deenas.

„Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehneschraaksta“ pirmece numuri, tas to wehtas, weht ir babujanti.

„Mahjas Weefa“ ar abeem peef-lifumeem ar peefubstifšanu malfā: par 1/2 gadu 3 rbl., par 1/4 gadu 1 rbl. 60 lap., par 1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.

„Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehneschraaksta“ ekspedizija.

Saturo: Tehnifkais progresis un „stingrās“ strahwas. (Weigas.) — Wisaugstafais Manifests. (Lurpinajums.) — Rastawā pa fronefchanas laitu. III. — No eefšēmē: a) Waldbibas leetas. b) Balfitijas notikumi. c) No jitam streewijas pusem. — No Riģas. — Luagneziba. — No abefemem. — Watejas wehtules. — Tirgus sinas. — Telegramas. — Dschadi rakfti: 1900. gada pafaules ifstahde Parifē. Literarifā Peelifumā: Spehla. (Lurpinajums.) — Pirmas rakfincea juhtas.

Tehnifkais progresis un „stingrās“ strahwas.

Lihds schim peewestās kuhdas nu masaf no swara, bet to lai fam par aprehlineem „Deenas Lapā“ Nr. 87, kuroš gaischi isrehlinats, la 7. wisleelafais 10 zilwefti

spehlot apghdat maift 1000 zilweftem. Aprehtins eefabtas ar apghawofumū, ka uf miffigajeem kweefchu lauteem, kur aparfchanas, fehfchanas, kulfchanas darbus isdarot gandrihf weentigi mafchinam, wajagot til maf zilweftu, la uf weena zilwela isnahot 5500 buschetu (ap 2700 pudru) kweefchu gada. If labdeem awoteem rakftitajs tahdu apbrihnojumu gudribu smehtis, tas neispausch, daufs maf eewehrojamas grahmatās, smatniftds apraftis par Seemet-Ameritas mafschinu fainneezihibu tahdas leetas, tahdus brihnumus welimellefi. Par Seemet-Ameritas semfopibu pehejā laifā rakftis ishti dauf, Bahjā ween minami Semlera, R. Meyera, Seringa, Wildensa, Deitena, Ramma grahmatās. Pamatigata no wifam bahs Berlīnes profesora Seringa 1887. gada isnahotse: „Die Nordameritanifche Getreideconcurrēz“, tur 442. un tahfatās lapas pufes atrodam schadhu apraftu par eftenfivo mafchinu fainneezihibu Dofotās walfts miflu farmās: Farmas eedaltas 640 akru leelās gabalds, no teem 420 akruš apsehf kweefcheem un 60 aushant, pfaufs teel labds gabds 10,500 buschetu kweefchu un 3600 buschetu ausu, bet jaurmehra rafchas mehds isdot uf atra semes newis 25, bet til 15 buschetus. Ifseht mehds 1 1/2 buscheti kweefchu uf atra jeb 735 buschetus uf 420 akreem. Ja nu mehds gribam pamatigi rehlinat, tad tatefchu drihfklam peenemt til wideju rafchu un pee widejas rafchas, ja wif 480 akri buhtu apsehti kweefcheem, pfauja islahftu til 7200 buschetu, tā la 840 eetu noft sehklai, tad atliktu 6360 buscheti. Bet preefch schabda semes gabala apstrahdashanas wajadfigi bes 16 firgeem 8 zilwefti 5 wasaras mehneschus no 1. maja lihds 1. oktobrim, bes tam weht 4 leeki zilwefti pawafara arfchanai uf weenu mehnefi un 6 leeki zilwefti weenu mehnefi pfaufchanas laifā, ar labibas ifkulfchana weht naw eerehknata, to isbara ihpafchi kuhleji par naudu. Tomehr waram jau peenemt, la tee pafchi 8 strahdneeki spehtu 2 rubens mehneschds ar wifu labihu ar kulmafchinas palihdsihu ifkult, un tee leete pfabweji un araji dabunami uf mineto laiku no jiteem laufkainneezihibas waj ruhpeezihibas sareem. Wisadā sinā 6480 buschetu kweefchu rafchofchanai wajadfigi pawifschē rehknat wismaf

8 pastahwigi strahdneeki un weens ustrangs, kopā 9 zilwefti, tā tad weens zilwels sehllu atflaitot gan war rafchot 720 buschetus bet ne 5000 — preefch 5000 buscheteem wajadfigi wismaf 17 zilwefti. Tad ir gluschi nepareifti, la no 5000 buscheteem kweefchu spehtu pahrifti 1000 zilwefti. Anglijā, kur wairaf nešā jebkura jita Eiropas semē patehre gafas, tomehr ifeet 370 Angfu mahzinas kweefchu uf zilwela gada, tas ir wairaf nešā 6 buscheti (1 buschels kweefchu apmehram = 61 Angfu jeb 64—65 kreemu mahzina); Franziā, kur masaf patehre gafas, isnaht pat ap 500 Angfu mahzinas labibas jeb 8 1/2 buscheta uf zilwela gada.*) Tā tad no 5000 buscheteem kweefchu spehtu ishtit til 600—800 zilwefti. Tahfat „Deenas Lapas“ rakftitajs stahsta, la schabda kweefchu daubūma, 5000 buschetu famalfchanai miltos Minnefotas miflu dftirawās wajadsetot weena zilwela gada darba. Sche nu tas itin nejaufchi eefstidhs pawifam otra ekstemā, peenehmis pahraf daufi zilwela darba laifa. Brihnumis til, la tam pawifam naw prahā nahjis pafaf pahrdomat, waj jel til trala leeta eefpehjamā la ta, la preefch kweefchu ifaudfeschanas, kur eefstaititi arfchanas, fehfchanas, pfaufchanas un ifkulfchanas darbi, newajaga wairaf zilwela darba spehla, nešā preefch ta pafcha daufsuma kweefchu famalfchanas. Pafstiflamais spezialais dftirawneeku laifrakfts „Die Mühle“ 1892. g. 379 lap. p. aprehkina, la leelās dftirawās ar wispiinigafam jaunlaifu eetaifem, kur 24 stundu laifā eefpehjamis famalt 100 tonnu jeb 6100 pudu labibas, wajadfigi til 9 strahdneeki. Ja nu ari peenemam, la sche strahdneeki jamaina 3 reifes 24 stundu laifā, tad tomehr isnaht la uf weena strahdneeka par deenu teel famalts ap 226 pudu jeb apmehram 140 buscheti labibas, preefch 5000 buschetu famalfchanas tahdā lahrtā wajaga til ap 36 deenas, jeb swehtdeenas atflaitot, 1 1/2 mehnescha darba un newis wefels gabds la „Deenas Lapā“ usdots. Tahfat „Deenas Lapas“ rakftitajs stahsta, la 3 bekeri warot gada laifā 1000 muzas miltu (apmehram 6000 pudus) ifsept maife,

*) Sal. Malhall, Dictionary of Statistics, London 1892. 286. un 288. lap. p.

Dschadi raksti.

1900. gada pafaules ifstahde Parifē.

Behz pilnu ischetru deenu ilgām pahrunam un apspreedumeem Franfchu tautas weeneeku nams schā gada mara fahlumā peenehma waldbibas uf 1900. gada pafaules ifstahdi atteezofcho preefchlitumu. Dzejas, kuras schim jaunajam ifstahdes darbam noder par mehraulku, mellejamās waldbibas preefchlitumā, las farestigito jautajumu apzere taisni, flaidri un weenlahfchi.

Franfcheem weht labā aminā, tahdās apstahfās zehlfuchās domas, 1900. gada Parifē farihlot pafaules ifstahdi. Zau 1889. gada pafaules ifstahdes beigās Franfchi weens no otra atwadotees it tā tahdās preefchfchafmas iffauzās: „Uf redfeschanos nahlamā ifstahde — 1900. gada!“ Taischu jafaka, la ta tilai bija tahda nenoteikta, nepahrdomata wehleschanas; wispahrejās domas Parifē drihfaf bija tās, la nu uf labu laiku wifas tahdas pafaules ifstahdes jamet pee malās. Kalab gan tā? Nu, pa scheem leelajeem, ftraptantifkeem firgeem Parifecis pafē famā pilfehā nejutās tā fahot mahjās. Zau pa preefchdarbu laitu, kuri aifnem gabus, muhrneek un semes razeji wimū aifstrenz no wina wisimihlafajam pafatigafchanas weetām un trauze wina dahrgo pilfehā „meeru“. Pa ifstahdes laitu pilfehā peenem gluschi jitu, weetejeem eedfihwofajeem neparastu ifflatu. „Ifstahde ir neswehes, las muhs sefchus mehneschus pfaida un waja!“ tahds ifstahdes pretineeks reifi fuhrojees. Uftura un fahifsmes lihdsjekt top leelifi fadahrdinat un — la peedfihwofjumi rahda — pretfchu zenas pehf ifstahdes nelad wairs nenoflihd atpafaf fenatā semajā stahwofli. Parifefchu gimenes ari wifai maf preezajas par draugu un radineeku fabraufchamū if prowinzem un ahrfemem, kuras leelifi ihfafumetā ifstahde atwifina uf Parifē un meerigajam pilfehineekam fagahdā nereti thri nepatihfamus jeeminus. Tahfat wispahri waldbija pahreecziba, la 1889. gada ifstahde pafaulē jau rahdijū wifu eefpehjamato un la jauna ifstahde labafajā gabijumā neubhtu nelas jits, la wezās atfahrtojums. Aprindam, kuras nodarbojas ar

laufkainneezihibu, gara aju preefchā lidoja breefmu statifika, las pahreeczinoschi norahdija uf faktu, la ar ktru jaunū pafaules ifstahdi netikumi un nofeegumi peenemas jo pafschā mehtrā. Tahfat weht mineja apstahli, la pafaules ifstahdes buhwe no prowinzem atweht tuhftofcheem strahdneeku, kuri pehf ifstahdes beigam paleel Parifē un galwas pilfehā besdarba strahdneeku un klejoni jau tā miffigo publi no jauna pawairo. Politifkās aprindās jau eepreefch paredseja prowintfchu oposifju, las isjelsees aif ruhpeem par prowintzes firfneezihibu, kura Parifēs firfneezihibas labā pa pafaules ifstahdes laitu nahf pilnigi nowahetā, aif prowintzes bailem, la jauna pafaules ifstahde weht leelifi pawatros jau tā pastahwofcho „prowintfchu apdftihwotaju pahrtawafchanos uf Parifē“, zaur to prowintzei draud darba spehtu truhlums, un beidsot weht par wifam leetam aif pafstifamā prowintzes apdftihwotaju naiba pret Parifē. Teetu weht tahfati pahrunajot norahdija, la tas, las pafaules ifstahdei peewell publiku, naw wis pa galwenai dafai pate ifstahde ar wifem fawdeem tuhftofcheem un atkal tuhftofcheem mahfklas, ruhpeezihibas un amatneezihibas preefchmeeteem, bet jau wairaf dafchadās pajautrinafchanas eetaifes, kumediā un raibu brihnumu mahfklas, ar wairaf waj masaf „tingel-tangeliflu“ rakfturu un beidsot weht peemetinaja, la neubhtu wis toti eeteizanti, Franfchu nodofku mahfataju miflonus ifschefst tahdu leelu pafaules tirgu jo beefcheem atfahrtojumeem. Tad ari Franfchi weht domaja par ahrfemem. Kluwa ifteiktās domas, la pafaules ifstahdes ahrfemju fabrikanteem ifdewigafais gabijums, no Franfchu fabrikanteem noflattit wimū prefchu ifgatawofchanas metodes un tā jau Franfchu rafchofjumu pafatlahfchamū ahrfemju tirgds laitel Franfchu ruhpeezihibai. Bes tam nedrihfi peemest, la pafaules ifstahde walsti, kura tai janoteel, lgus gabus eepreefch speefch ifkuretees meerigi pret ahrfemē un atteiktees no wifem pafahfumeem, las waretu trauzet tahdas walfts meeru un lihds ar to ifstahdes panahfnumus. Rā redfams, eerunu — un turklat weht deefgan labi pamatoti — jau nebija truhlums.

Wifas fahis ar daufi peemehreem if fahfihwes un wehtures apstiprinatās eerumas, kuras preefchlituma ap-

preefchanas laifā tifa peewestas la peerahdijumi pret nodomato pafaules ifstahdi, pa dafai jau ilgi kluwa pahrunatas fihli jo fihli un Franfchu fahufminafchanas preefch ifstahdes nebija nelahda leelā. Ze 1892. gada ifplattijās wehts, la 1900. gada nodomats pafaules ifstahdi farihlot Berlīne. Bahjā, — tas tal ne-eel! Un tuhlin Franfchu Ardis eepufstajas tautiflā pafchapsinā, bet pee tam ari fihwā eenaibibas fahujtā pret Bahjeefcheem, kuri bija til pahredofchi eedomatees schabda weidā apfweizinat jauno gadufimteni Berlīne. Tautas weeneeks Delolls, la pats ifteizās, „kehrās pee leetas“ un weeneeku namam eefneedsa ufajzinajuma rakftu, pehf kura weeneeku nams eefajzina waldbu, uf 1900. gadu farihlot pafaules ifstahdi. Ufajzinajumu ufnehma ishti labwehligi un tā pafcha gada 13. (1.) julija waldbiba pawehstija: „1900. gada 5. maja Parifē taps atklatā mahfklas darbu un amatneezihibas waj laufkainneezihibas rafchofjumu pafaules ifstahde, kuru flehgs ta pafcha gada 31. oktobrē.“ Ar thri apbrihnojumu enerģiju un apnehmibu, tahdas leeleem tantifkeem pafahfumeem Franfchi peeleel jau no laiku laikeem, kehtrās pee fihla ifstahdes plana ifstahdashanas. Gezehta generalkomifaru — Pifaru — peewehleja winam wajadfigās dafchabo arobu un mahfklas faru komifijas, ifrakftija uf ifstahdes buhwe planu atteezofchās godalgas u. t. t. un pehf nepilnu ischetru gadu darba wif ifstahdes projekts jau pilnigi ifstahdais un darbi war jebkura laifā fahftees. Un kas gan bija ifwenais dfinelstis schabda nerimstofchaj staidfiba? „Bahjeefchi bija eedomajufchees aifsteigtees mums preefchā un ja tas buhtu ifdewees, tad muhsu pafchapsinai — gals!“

Waldbas 1900. gada ifstahdes preefchlitums wispirms apzere weetas jautajumu. Rā pafaules ifstahde buhtu farihlojama a h r p u s Parifēs, par to apzerejumā naw ir ne runas. Zaur to ta ifstahditajeem un par wifam leetam apmelletajeem buhtu daufi grehtaki pee-ejama, nešā pagahjufchā ifstahde un leetai daufi laiketū. Parifēs ifstahdei ja atrodas pafchā Parifē, tai jair zil jeefchi ween eefpehjamis fahitai ar pilfehū. Schabda gabijumā atleel tilai weens ifejas zefsch, proti jaunajai pafaules ifstahdei ja eenem tās pafchas semes robežas, kuras atradās tās fena-

labību išteeto zūbtu barošana, tad īsnaht gataš rašojumš samehrā wehl leelats.

Tad wehl autors peemin, tā futa paštrahdataiš darbs līf-
 bsinotes 200 milioneem sīrgu, jeb miljardam zilwele špehtu.
 Ši labdas statistikas tas schabūs statistiškūs staitiškūs dabu-
 jš, tas atfal nelpausch. Pehz wišeem žiteem zilweleem
 pee-čjamām statistikām ap 1890. gadu wišām twāiļa
 maščinām, eekšaitot bšelszjēku lokomotiwes un kugu ma-
 ščinās bija til drusku pahraļ par 50 miljoneem sīrga špehtu.
 Bet „Deenas Lapas“ minetā raksta autors warbuht doma-
 jš la twāiļa sīrga špehts paštrahdā wairat, tapehž la tam
 newajaga la kustoneem atpuhtas. Bet bšelszjēku lokomotiwes
 pehž Bahzu statistikām nenostreen žaurmehrā wehl sints
 werstes deenā, tā tad tās buhtu žaurmehrā darbā labdas
 3 stundas. Muthalls (498. l. p.) pat rekšina la lokomotive
 nostreen žaurmehrā gadā 16,000 Angtu juhtjes, tas buhtu
 ap 70 werstes deenā un tahdā lahtā ta knapi 4 stundas
 deenā atradišes darbiba. Un taišni bšelszjēku lokomotiwes
 schimbrišcham istaiša 2/3 no wišu futa maščinu špehta;
 1888. gadā pehž Muthalla bija 32 milj. sīrga špehtu loko-
 motiwes, 10 miljoni stahwoščas maščinās un 8 milj. kugos.
 Ari tiebšneezības kugu maščinās daudž ja pušt no gada
 darbā, fara kugu pat wehl daudž masaf, beidšot fabritu
 wairums, kur stahwoščas futa maščinās tatšču ari strahdā
 tilai par deenu un newis žauru deenu un nakti. Wisadā
 šnā futa paštrahdataiš darbs wehl nelihdsinašes ir ne
 50 miljonu kustonu sīrga špehteem, tas žauru deenu nodarbi-
 nati, jeb 300 miljoneem zilwele špehteem. Domas, la
 nahtamibā warēs ištīt pawišam beš futa maščinām, la
 „Deenas Lapa“ minetš, ari pa labai daļai til eedomas.
 Uhdens kritumu, no kureem schimbrišcham wisweegli
 elektrisku špehtu dabun, nemaj til pahraļ daudž naw, ir
 wefelas mišigās femes, la Kreewija, kur to loti mas, waj
 la Anglija, ruyhneezības zentris, kur to tillaš la pawišam
 naw. Ari pašā Seemel-Amerikā ar wišu Niagaras kritumu
 wehl schaubigi waj peektu wišām wajadšbam, tad apdoma-
 jam, la schimbrišcham Amerikā futa maščinu špehts
 istaiša labdus 16 miljonu sīrga špehtu, Niagaras tritums
 pee semā uhdens knapi 2 miljonu sīrga špehtu — bet
 Amerikāni fantāstiski „meetu patrioti“ usdod iškrišnotam
 šweščineklam palaitam til krituma špehtu pluhdu laika
 un tad nu nahļ pee 12 1/2 miljoneem sīrga špehtu, us kuru
 funkti ari „Deenas Lapas“ rakstajš tigiļi eekritiš. Tad
 ari jāwehro, la pee pahreweschanas elektrizitate, žaur rihwe-
 šchanos, elektrizitates šaudejumeem dabuto špehtu tahlat wadot
 wehl atristu nost wismas trešča teša.

„Bet tapehž es šhe tildaudž tehreru laitu ap „Deenas
 Lapas“ kluhdam — waj ta naw wetā laščchanas, tā war-
 buht daščs laščkšs ļautās. Us to ja-atbild, la finatnēs
 un par til swarigeem šaimneezīsteem ļautajumeem rakstot
 newar deesgan nopeetnīs buht, šhe prelaišt tahdas kluhdas
 apšbme eemidšinat laštajus fantāstiškūs šapnu murgos,
 š kureem tee pee gatijuma war loti nepatiblami pahrliegti
 pamosteš, tad redž la reālā bšihwē wis tā ne-eet, tā to
 dašči eedomigi sehnī ištehojšuči — tahdā břihti ween-
 laheščā tauta fajšs, la wiša finatne un wišas grahmatas
 un awiše ir blehnas un nelam neder un pee reifes ari
 daščam tahdu leelu břihtumu šahštatajam war panemt žeei ai-
 krahgas. Pawiřchiba šaimneezības ļautajums wairat la
 jeb tur žitru břiřchidē pee ļaudim finatnēs un ari pašā
 pawiřchō rakstajū, tad redž, la ištēmiba nesakriht ar ta
 loščajām pašajām. Ko lat šalam par tahdu prawee-
 tojumu, labaki šatot šamurgojumu, tā to (Deenas Lapa
 Nr. 88.) wišā nopeetnibā šahsta, la eelams peenahščot
 laišs, tad latris derigās semes gabališčh buhščot pama-
 tigi ištahdats, žilweze jau sen buhščot tikufe pee tahdeem
 šgudrojumeem, kuri doščot eephežu šgatawot baribu taišni
 no neorganiškam weelam. Ko finatru wiři wehl uštahda
 la nahtotnes žeribu, tas warbuht lahdrejš waretu peepdi-
 tees, tas „Deenas Lapa“ jau piltigi iščkirts ļautajums,
 to tur wairat — hums! Pahrtikas weelas til komplizeras,
 šareschigatas, la tur lahra šnā pee pehtijumeem ween jāišeet
 ūgam šaitam un us ahtreem atradumeem wis naw to žeret.
 Ja ari šohodeen lahdš atrastu, la pagatowot mahtliigi olas
 baltumu, tad wispirms tuhšin želas ļautajums, waj ta
 atrastais olas baltums buhš žilwekam šagremojams. Wehš
 finam peemehram, la šahdu olas baltums daščlahrt til pa
 pušē teel šagremots, šamehrā ar bšihwneetu (gataš) olas
 baltumu — un ari barības garscha ir šwariga leeta.
 Lupinas peemehram, tas loti bagatas ar olas baltumu,
 prettigi ruštās garschās beht ne-ehstu ne nabaga namu
 eemihneeks.

Ratā šnā ir weegprahrtigi un neapšiniģi apgalwot
 leetas, no kuzām mehš wehl tilkš la nēla nešinam.
 Šaimneezības ļautajums til břiřkam šutetees us labi
 peerahdameem šinaceem šakteem — te naw wis tas pats
 waj šrihbas ap to, waj lahdreis laweeščheem bijis Oļimpš
 waj ne, šaimneezības ļautajums teeschamibas ignořschana
 — neaštšchana greešč tā šatot gata un laulā.
 Negribu jau tapehž „Deenas Lapas“ „teknišā pro-
 greša“ rakstajū pawišam nolikt, rakstajam ir laba griba,
 un ja pee šchis labās gribas peeweenojās nopeetna, kritiškā
 darbiba laštō populariřejumu un šinatniškū rakstu šnā,
 tad tas warbuht pašpehš to eewehrojumu šarastit — pir-

mež kuzeni daščlahrt jastšihžina. Taišni šaimneezības ļau-
 tajums wehl loti daudž lo pehtri un šahhdsinat. Šchim-
 brišcham peemehram, wehl gendriřš wiř mahtitee, ekonomi-
 tās ar weflateem, la ja šandriřiba paleel intensiwala,
 tas ir tad žaur labaku apstahdāšanu un mehščošānu
 teel panahstas augstas raščas, la tad darba špehta preešč
 to pašču produktū (raščojumu) daudžuma šamehrā wajaga
 wairat. — Ja tas taišniba, tad jau wežajās kulturās semēs
 žilweleem wairojotees, ari to darbs paliktū arween gruhats.
 Šcho apgalwojumu neweens wehl naw nehmees šinatniškā
 želā apgahst, un tas tatšču pawišam nepeereščchami, ja
 „štingrās“ ļaunās štrahwās grib dibinatees jeb daudžmas
 us šinatni. Tamlihdšigu ļautajumu daudž — wajaga til
 n o p e e n i, a p š i n i g i *) štrahdat un darbotees —
 nepeeteel til ar šahdeem pawiřču raktu atšahštijumeem
 un kompilējumeem — šatopojumeem. Tautas šaimneeziba
 naw tizības leeta, kur us šinaceem prinziķeem war šwehret.
 Laika štrahwā wiřs attihstas pamajam, pahrgrofas, tapehž
 jo šewiščhli niuhsu peenahšums arween tahlat štrahdat un
 pehtri waj til noteikti, kategoriski uštahditee prinziķi bšihwē
 šhwedami. — Paštštu gan šanatikuš, tas weentahrschi pa-
 šala: mani prinziķi pareiři, tee ir šingri, un tad tos i-
 šwedot ari žilweleem šlīstai kļohtos, nekā tagad, tad tee to-
 mehž jāiřwed, tapehž la tee pareiři. Tamlihdšigi ari ir ša-
 fantāsejumi, la žilwele nelad tā nepheš pawairoteeš pašaulē,
 la teem waretu ušturas peetrahst — břihtums til, la
 „Deenas Lapa“ „Tekniškā progresa“ rakstajš šchoreiš pa-
 lžiš šahwot pee apgalwojuma, la nahtamibā drošči buhš
 eephejams radit pahrtiku no neorganiškam weelam — wa-
 reja tatšču eet tahlat un apgalwot, la ja tahdš břihibis
 buhš peenahžis, kur žilweku us semes lodes buhš til daudž,
 la teem nepeetiks pahrtikas, la tad tee šen buhš atradušchi
 tahdus gatiš kugus, tas špehš ašlīdinatees us šahdu žitu
 šwaigšni, waj pat la žilwele ar laitu buhš til gudri, la
 tee pašči špehš „radit“ wešelus pašautu un šwaigščanu
 šistemus, la to ari jau šahds šanatikuš Amerikāni tautas
 šaimneezības rakšneeks, Henrijš Šchoriņš, apgalwojis.
 Družiņ wairat nopeetnības un šināšanu! Ja „Deenas
 Lapas“ rakstneki štrahdās nopeetnaki, tad wadumeem taga-
 dejeem „šingreem“ prinziķeem un tee wairš til neapšiniģi
 nešwahditees ar šatru prinziķu „šingribu“, „notektību“,
 tas ir tilai to pawiřchības eedomas un weegliat kritiškai
 wehšminai, ušpuhščot jau šahščobas un šabrūh. — Un
 tad tee warbuht ari mahžifees to ušlatus wairat šaprast,
 tas pagehr wairat šinatniškūs pehtijumus un praktiškūs
 ešperimentus (išmechginajumus) šaimneezības un šahšihweš
 ļautajums.

Berlinē, 31. (19.) majā 1896. g. K. Ballods.

Wisangstakais Manifests.

(Turpinājums.)

9) Atlaišt Altaja un Bertšhinšlas apgabala Muižu
 kabineta aroda podratščihu paradus, tas šatrahjuščees lihdš
 Muižu kroneschanas deenai nehšildot materiālu un uštawas
 leetu iřereščchanas, semes darbu, rudas un oļu pahrwada-
 šchanas u. š. podradas, ne wairat par 50 rublus no šatra.

10) Atlaišt lihdš Muižu kroneschanai šatrahjuščes
 šhwedejami šatrahkuruwju šabeedribu paradus bijuščā krons
 Bogoslowas apgabala, tas peedšenami la atlihdšiba par tam
 wemātkam, ko krons eemātkajis mineto šabeedribu laščs,

*) Bahdēs „apšiniģi“ šhe šewiščhli no šwata. Par apšiniģu
 eišloščchanos newoari nosaukt, tad „Deenas Lapa“ Nr. 102 man
 wadomu apšlati štalijos štatistiķu, lai tur eewadšitu preperahbtojumu
 pret šahdā agratā rakstā iřaziteem wahdeem, la deenawis semēs ra-
 ščas šamehrā naw leelatas la šemeles, bet la tur gan iřet šamehrā
 masaf šehšas. No „Deenas Lapas“ peewestee štatistika wotio šlīst
 nu taišni ir špildošās apširwajums manam iřazijumam, jo pehž
 teem īsnaht la Beļģijā un Anglijā widojā rakšā 28 hestlotri (1 hest-
 lotris = 1,000 pūhrem jeb 78,000 Riģas šlopetem, jeb ar žiteem
 wāhrtēem 1 hestlotris apwehram pušotra puštra jeb 78 šlopi leelš) no
 šeltara, Pruhšijā 24, Franziķijā 19, Itālijā retumis 12 un 1892. g. pat
 til 9. Bet tur nu „Deenas Lapa“ tahlat peeminetš, la til masa rakšā
 Itālijā teekt eewahstū us tahdas semes, hūrai pehž šinatniškā
 a p r e š h i n ā wājadšot iřod 34—41 hestlotriem un tas luht ir tas
 šuntis, us kura ta mani lepi nolēhrufe, minai luht šahctet, la ja no
 weena un ta pašča semes gabala waretot iřuht 4 reiš til daudž labi-
 bas, tad ta nebuht wis til šehšlas eetaupišchana ween. La „Deenas
 Lapa“ pate nebuht nomanišiše, la šhe tā grehlo pret wišu logiku,
 šahretejas domāščanas iřwāneem to masaf šju, dritšal jadomā, la ta
 špelulejufe us laštaju wairuma mullību, la tee pašči palat nedomās,
 bet nopeegāšes la „Deenas Lapa“ prot pretineešem šadot. Leeta tatšču
 pahraļ šlādra: neweens nopeetnīs žilweš tatšču nešahhdsinat aug-
 štalo šahneejamo rakšu weenā šemē ar otras semes widoje rašču,
 šahhdsinat war til widoje ar widoje, waj augstā ar augstā rakšu.
 Un Anglijā tatšču 28 hestlotri naw angštā rakšā, bet ari tur
 p e h ž š i n a n i š l a a p r e š h i n ā pee wišu labalās mehščošanas
 war eeguht 40 un pat 50 hestlotriem no šeltara, pat Šēšriķijā (šal.
 Čuhgaps un Beamans, Ouhņokas № 2. Čl. 1893.) daščlahrt eeguht
 ar 240 pušu leelas rakšas no šeltarā jeb apwehram 45 hestlotri-
 trus no šeltarā, un Toboljšas gubernā, pat us šabības šinatniškās
 šemeļa robeščas, šneedas w i d e j ā rudu un twešču rakšu us 80
 pūdeem no šeltarā, ap 16 hestlotriem no šeltara, šurpreim Itālijā
 š, la pate „Deenas Lapa“ peemin, nesafneeks 12 hestlotriem. Ja
 „Deenas Lapa“ šolas šhe leetu wehl šurpmaļ plahšaki apšlat, tad
 par ta til waru preegāšes, la tad wismas buhš „Deenas Lapas“ po-
 štiņa darbiba, pehž las apņiģajām un tulkščajām šogāščchanas šrasim,
 — ja nu muižu uštati ari tad wehlat šabarās, tad wehl nebuhtu ne-
 laime, rafees wairat bšihwības lahdrešču preeščhāi šomatari-

pehž. Wisangstaki apširwato 8. marta 1861. gada no-
 likumu par šatrahkuruwju eedšihwotajeem 67. panta; tāpat
 ari šahdus peedšinamūs, no eeredneem šehinīs šabeedribu
 laščs par deenāša nolaidibu.

11) Atlaišt un iř rekšneem dšehst lihdš Muižu krones-
 chanas deenai šatrahjuščes paradus wāhstš renejas no
 eedšihwotajeem priwatajās šatrahkuruwš, tas krons eedših-
 lats, ja šhee paradi žehluščees žaur šatrahkuruwju iřpašč-
 neeku paradu dafas pahreweschānu uš šheem eedšihwotajeem
 un ja šchi paradi dafas pahreweschāna notikuš, atmaiwt
 agralās obrošnaušas šheem iřpaščneekem par labu.

12) Proženti, tas lihdš Muižu kroneschanas deenai
 šatrahjuščes us to mešču wehtribu, tas iřdots us paradu
 Lowiřčas knašstē un Altajas un Bertšhinšlas apgabala
 Muižu kabineta aroda, ja-atlaišč un jābšehš.

13) Dšehst iř rekšneem šumas, tas iřdots no konsu-
 leem ahriēmēs preešč Kreewu žuhneeku uštureschanas, ahri-
 šeschanas un atgreeschanas Kreewijā, tas lihdš Muižu
 kroneschanai bija eeshmetas par žuhneeku waj kugu iř-
 paščneeku paradeem.

14) Us ašdewumeem, tas iřdoti iř wāhstš renejas
 daščadā laika, us iřpaščam Wisangstakam pawehlem, šem-
 štem un pilšehtam preešč budščeta iřdewumu papildina-
 šchanas žihnā ar epidemijām, epišootijām un šaitigeem ku-
 šaineem, preešč šatifikmes žetu eeriščošanas un ušlabo-
 šchanas, upju krasu nostiprināščanas un dambju zehščanas,
 la ari apdroščināščanas lihdšeku pašiprināščanas — at-
 laišt un iř rekšneem dšehst lihdš Muižu kroneschanai ša-
 trahjuščes prožentus par šcho paradu terminu māšajumu
 nolaweščanu.

15) Ši lihdš Muižu kroneschanas deenai nepeedšiteem
 proženteem par māšajumu nolaweščanu uš ašdewumeem,
 tas iřdoti iř wāhstš renejas waj „fonda kapitāla“ uš iř-
 pašču Wisangstaku pawehli waj pehž fonda kapitāla aš-
 doščanas šituma priwatešonam waj beedribam — atlaišt
 un dšehst to prožentu šumu, tas šatrahjuščes ne ūgal par
 10 gadeem, bet teem ašnehejeem, las pahrešā nēla nēla
 10 gadus, atlaišt prožentus par 10 gadeem.

16) Atlaišt šoda naušas, tas peenahšas, bet wehl
 naw peedšitas lihdš Muižu kroneschanas deenai, us muišč-
 neeku paradeem no iřpirtščanas (выкупныя) operacijām.

17) Atlaišt to naušas šumu, tas šatrahjuščes lihdš
 Muižu kroneschanas deenai, pee agrako šasnijas muišču
 iřpaščneekem Polijas šaralīstē par pirtščanas šumas pa-
 radu terminu māšajumu nolaweščanu.

18) Augščeje XI. panta 2.—5., 11., 14. un 15.
 punkti ir špehtā tilai preešč teeschajeem paradneekem un
 to mantineekem.

XII Atlaišt un rekšnēs iřdšehst uš šemat ištēkteem
 pamateem wehl nepeedšitūs krons un ari Keisarenes Ma-
 rijas eestahču eerednu deenāša ištuhkumus (par tahdeem
 jau eeshmetus, la ari wehl ne-eešaititūs), šaudejums un
 šlahdes, la ari pahraļ iřmasas, tas žehluščas, žaur nepa-
 reišu wāhstš deenāša ešoščam pešonam daščadu naušas
 šumu iřleetoščanu (algas, gada naušas, bšihwolta, deenas
 poržiju, brauščchanas u. š. naušas), ja šhee ištuhkumi,
 šaudejumi, šlahdes un pahrmāšas iřžehluščas žaur rihlo-
 jumeem un nolaidibām, tas iřdariti eepreešč Muižu kro-
 neschanas deenas:

1) Los ištuhkumus, šaudejumus, šlahdes un pah-
 rmāšas, kuru iřmeleščana lihdš Muižu kroneschanas deenai
 wehl naw galigi žaurluhtota, waj ari nemaj naw eesahsta,
 atšahť beš iřmeleščanas, ja to šuma naw pahraļa par
 300 rubleem uš šatru atbildigo pešonu šatra rekšnā par
 gada laitu.

2) Ši ištuhkumeem, šaudejumeem, šlahdem un pah-
 rmāšam, kuru iřmeleščana lihdš Muižu kroneschanas pawehlēš
 peedšit waj par kureem jau leetas galigi iřbrigtas, atlaišt
 tos, waj nu pašā šahlumā waj atfal tilai atšlumā, pehž
 tam tad weena data no peedšenamām šumam papildinata
 eekšaitot peedšitō šumu krons eenahtumā waj atfal atšai-
 šchot, ne wispahrejš šumā, ne ari us šatru atbildigo pe-
 šonu šewiščhli ne pahraļ par 300 rbf.

3) Ši ištuhkumeem, šaudejumeem, šlahdem un pah-
 rmāšam, tas šneedas pahri par eepreešččejš šchi XII. panta
 1. un 2. punktōš mineto šumu, atlaišt šatrai pešonai, no
 kuras jāpeedšen, pa 300 rbf.

4) Štuhkumus, tas žehluščees žaur to, la beš pee-
 derigās preeščneezības un ne pehž noteiktas šahrtības iřdoti
 daščhadi pabalsti un iřpašči atlihdšinajumi iř žanteļu šumu
 atšikumeem un šchata naudam, la ari iř žiteem amoteem,
 las šchim notuhkam noteikti, ja tee žehluščees eepreešč
 Muižu kroneschanas, atšahť beš peemelleščanas teesās želā,
 par kuru šatru šumu. Šchis 4. punktis atteežas ari uš
 gadijumeem, tad iřpašči atlihdšinajumi waj pabalsti iřdoti
 ne iř šumam, las noliktas šchim noluhkam, waj šam šamš
 iřpaščs mehriš ar to noteikumu, la peedšenamās naušas
 šopšuma neištaiša wairat par 300 rbf. uš šatru atbildigo
 pešonu par šatru rekšinu uš weenu gadu.

(Turpmā wehl.)

Wostawā pa kroneschanas laiku.

Šahči publiš pamajam un it la šwehšwiniģi atšahť
 šremli. Kroneschana ir notikuše, šau šchis nriřmigiātš

atgādijums peeder wehsturei. Apklusuši ir toru swani, mustas kori eel weens pehz otra mahjup, pavadidami rotas, las nes gardu pullu slawenos tarogus, kuri wistwairal pee tehwiņas atswabinaschanas 1812. g. un tad ari nesen 1877.—78. gadā til leelu toru spehleja nahwigās, asinainās zihnās. Tur tabtu lejup, uš Mastawas upes kraista staigā watts saldats pee atdifušcheem leelgabaleem, kuri nu ari ir wehsturigi tapuši, sinodanti tautai sw. kroneschanas notikšanai. Saule speesch, debefs ir til slaidra, til dšhdra. Gais leelas wiskojam. Swehtdeenās meers, swehtdeenās klufums, leelas waldam pār pilsehtu. Uš Kremta leelas pils feltitā kupola pajelas lehni Keisariškais purpura tarogs, kuru lehni zilā maza wehsmina. Wiš tee simti un tuhtstochi suhtneezibu lozekli un augstee waltis wibri, kas peedaliņas pee kroneschanas zeremonijas, rihtojas tagad uš aifsbrauščhanu, lai wismas labdu stundinu atdusetos, jo pils. 3 teem jabuht attal scheit — pee Keisariškais kroneschanas maltites. Weens pehz otra nahj pa lepnajam trepem sente feltā tehrpti ar swaigisnem, lentem un kehden nolahrti augstmani, ne mafal greini sulaini tos sogaيدا, atwer feltitās karites durwis, aifshelbs tās attal un — tatu speeki nosib ween spochajai karitei zaur Kremta wahrteem lejup ritot. Nahj ari pulzinsch damu is pils ahra, jaunās, zehlas, staitas seewetes, kuru ghinja fahrtumu un formu daitumu mehš muhsu semneetu buhdinās walti mellesim. — Un zil gresnuma ir uš scham daitajam buhtnem. Zil silda, zil ar selta pukem rotata fanta, zil dahgu spitschu, zil rotu, zil mifsigi dahgu briljantu. Sawas garas dahgas schepes uš keisās rotas nedamas schis damas dodas weegli ar sawam masajam attasa kurbes tehrptam wahrtigajam lahjinam pa trepem seme, nemas ne-eewehrodamas, la wisu azis tam ween peegreesias. Attahs paleel ari tas jautajums, waj pulzinsch gardes wirtsneetu un lambarjunkuru tapat waj ar noluhku bija palizis preeščhanā, jeb sche weens otis ar nodomu sagaidija sawu „sreedseto“? —

Un ne til pee scheem jaunības seedu laimā stahwoscheem zilweeem mehš reftam jautribu un besbedhibu, schinis deenas — tas ir manams wisur. Katra zilwela feja leelas buht atmetuse isdeenischo ruhpu un raifschu isflatu. Laimigi laudis, laimigi swehtti!

Un tad, pehz labdam pahri stundam — attal dodas uš Kremta pusi simteem seltitu karifschu. Attal tee pajuhd wiš leelaja pils. Driht attal leelgabalu ribbeem dodami laudim sinu, la nu tur pee swiniga kroneschanas meelasta teel usdferka augsta laime gan Baram, gan wina pawalstneeleem. Tad rit karites attal atpatak lai — pehz dascham stundam wehl reis uš Kremta pusi ritetu. Zil noguruschi wiš swehtku dakibneeti ari nebuhtu — iluminazija teem jareds, gresnā karite teem pa pilsehtu japabrauka. Kas par to, tad par kariti jamatša 100 libd 200 rubtu! Zau par weenlahrschu eejuhgu ween nem 40 libd 50 rubtu!

Jā, nahj wafars. Wiš uš wintu gaida un — tadeht ween wisinš tuwojas til lehni. Bet tatschu, tatschu reis war manit, la tuwojas maza krehtlina. Un nu til lattris dodas ahra, prom uš eelu, uš Kremli, jo tur jau tagad buhs brinnuma leetas redšamas. Tā tad tuhtstochem pluhst uš tureeni. Ari scho rindinu rakstnajs iset uš eelu. Wehl ir pawisam gaisch, bet — jau nepazetige Mastawneeti sahufschu aifbedfinat spochas ugunis un pilsehtu iluminet, laifam gan tai noluhkā tift pascheem no scha peenahnuma astraki wata un botees prom uš wisu to tuhtstochu gata mehrt, uš — Kremli!

Nogaidijees labdus 2—3 firgu dselšjeta wahgus, wisus pahpahrin bahstin peebahstus, few garam paefam, greschās pee lepnajeem fuhrmanem, no tureem weenu pehz ligas tauleschanas ari isdodas par pahri rublischu salhtgt libd Kremlin aifbraukt. Tas nu gan ir ahri isfalams, bet ne til ahri isdofams, jo tabdu drauzeju ir tuhtstochem. Wahgu brauz pat 3—4 rindas weena otai blalam un to-mehr newar žitab uš preešču tift la tifat sokeem un pat tas galu gala naw wats eespehjas. Zilweki ir galwenatajās eelās fadruschmejuschees weend blahki. Weesajam polizistu, lasatu un schandarmu rindam ir tifat knapi eespehjas pa wibu zeku usuret dreešč ofzielo personu wahgeem, kuru tuischeereem pee jepures fewischa balta slynte. Tā la ar scho slymi apbalwoteem atbaras wiš zeki, tad it pateisi schabdu slymitt nosantusch par „burtoja slymi“. Mams tās naw un tadeht janogreeschas labda fahnu eela, lai tiftu Kremta turwuma. Weeniga apmeetrinaschanas ir ta, la mehš ne-esam weenige, kas tā no littenā peemelleiti libd ar mums brauz tuhtstochem. Paet ilgs laiks, la-mehr zaur daudf laweeksem aifsureti noteekam weena weeta, kur it tā Egiptes tumsba uš dšhwī nometuses. Naw watas ismetlet, tā tas wiš nahjees, bet — tumschā la maisā. Wahgi greschas druzin gar stubri un negaidot, nemanot teekam pahrneemti uš reis no weselas gaismas jahras, las wlnodawees wlnu muhsu preeščā. Un Mastawas upe, tezebama gar scho burtoja pilsehtu, tehrptu pasafainā burtoja rotā, atspogulo wisas tās tuhtstoch ugunis, wisus tos pahra desmit krahsās degoschās tornus un tornischus, dodama zaur to jau tā tā pahredabistajam statam wehl sawu teesu daituma, sawu teesu krahsnuma. Pateesi ta ir „debesu“ pilsehta, muhsu zeenigais Kremlis,

kas tagad leelas buht is labdas zitas pasaulē, is muhschigas gaismas waltis, nolaiduses uš muhsu druhmo, tumscho semt, lai te spihdetu un lepotos modinadama semes lodes neezigajās apdshwotajās ilgoschanos pehz la zehlata, labala, krahschnata, nekā schi nababfiga seme spehji dot. —

Un tatschu wiš bija muhsu paschu neezigo roku radijums, muhsu paschu darbs. — Bet krahschni wiš bij isdeweet, til burwigi — daiti, la tabda masa „pahrsfatischanās“ ir peedodama. Mahstleeneela spehja sche bija radijusi teescham kaut lo ahrlahrtēju wehl nekad, nebijuschu, tā to weenbalfigi atshst ari pat wiš ahrsenju laifrakstu korespondenti. Un schee fungi tatschu daudf ko reds sawā dšhwē: ne labds eewehrojams atgadijums pasaulē bes wineem nenoteet. Waj tur nu stihlā kanali attlahj, waj Bismarla 80. dšmischanas deenu swin, Ungarija wistahdi attlahj, wisur tee nahj, wisu tee reds ar pascha azim, tā tad teel jau it labi apadinati ar daschdaschadeem stateem. Bet schabda un tamlibdfiga flata la Mastawas Kremta un ari paschas Mastawas iluminazijas tee tatschu nebijuschu redsejuschi. —

Un pateesi, azis newar noslatitees, wiš la uguns juheā, wiš atspihd wisās jautajās wara wihlshes krahsās, labdas tagad tehrpti Kremta muhri, torni, tornischu, pilis un bahnijas. Buht tur mums taitui pretim pajelas augstu gaisā silt-salais waltisehrglis Kremta torna wahrtu wiesgalā. Te attal, fahns, elektriskas faules suhta sawus azis apschibinoschus starus werstem tabtu pahri par Mastawas nameem un eelam apgalmodamas wlnwejoschā gaismas pilnibā weenu otu wegu ehku, weenu otu bahnijas torni, pilsehtas malu, pils, dahru. Un statitaja azis seto wisur scheem stareem libd, aismirst sawu aplahrti un aifshst wehl weenreis zil sawadi jaula ir tatschu Mastawa sem schabdeem apstahleem zaur sawu sawadu, pa dakai senlaidu architekturas bagatibu. — Un tad wehl patš tas galwenatais, tas leeliskais stas — Zoana leelais pulstiena tornis! Pahrlahs wišauri un wisnotaf ar tuhtstocham eedeltentam elektriskam lampinam, tās pajelas, augstu jo augstu pār wisam Kremta ehlam, pār Mastawu un sneedšas libd ar sawu selta ugunis „tuhtstoch“ leelo kustu pret tumscho pawasara debes. Kur diejneeks spehji scha eespaida waru teplot, kur mahstleenees to slymet? Kā weena tā otra leeta ne-eespehama — to wisu wajaga pascham ar sawam azim redset. —

Pakawejuschees labdu laiku pee burwigās gaismas pilsehtas mehš projam dodotees dabunam sinat, labda jaula weida ir Kremta iluminazijas aifdegschana notikuse: Winas Keisariškai Majestatei pasneeguschu buketi no dšhwām pukem, turā bijuschu slehpti elektrisko drahschu gali zaur tureem tel straume pee wisam tuhtstocham lampinam. Tiftlibd Keisareene nehmuše buketi rokā un fasppeeduse drahschu galus, tad ari azumirkti usleesmojis wiš Kremlis. . .

Pateesi jautati mehš few iluminazijas labumu newaram eedomatees. Bet nu ir ja-astlahj fuhrmanis, un ja-eet, jaddodas uš labu laimi kauschu druhmā eeschā, lai to tumal redsetu. Wisas alejas, wiš dahri nolahrti ar tuhtstochem lampioneem, kuzi garā, nepahredšamā rindā pajuhd naktis tumsā la ugunigas mifschuhshas lozibamees schuep un turp kuplo totu pa-ehnā, mirdsedamās zaur wisu kuplajam lapam zauri. Un tur tad wisas tās leeliskās turgotawu ehlas, kuru firmas naw kaupjuschas tuhtstochus, lai til par wina iluminaziju runatu, lai til apdrihnotu. Pashtamais Li-Hung-Tschanga usnehmejs tehjas leelitgotajš Perlow's naw pat 40 tuhtstoch rubtus preešč iluminazijas ween schehlojis. . . Un tamlibdfigas fumas buhs ari ziti bagatnoeti seedojuschi, zaur to tifa panahstis ari schai sinda tabds leeliskums, la to wisa pasaulē apdrihno. Kur til ween azis grescham spihd mums pretim gan elektriskas lampinas, gan gabies briljanta leemas, spulgodamas, wifutodamas, rahhdamas gan briljantam libdfigi mirdsuschus Keisaristo wahru pitmos burtos, A un A, gan Keisaristo troni, gan dšchenu waltis ehrgli, gan jaulas geometrijas figuras, gan staitas pukes, gan dakas linijas. Ugunigas struhli atās redjam tabtatu mirdsam, degoschu uhdeni krihtam, augstās ugunigas obeliskas gaisā pajelamees. Nogrimst weenās ugunis gan mifsigais pilsehtas waldes name, gan abi Keisariste teatri, gan generalgubernatora pils, Wisur uguns, uguns, uguns. . . Ne-isnehrojama ne-pahredšama uguns-juhra. Nahj it nemifot prahtā ari zitas druhmas bildes is Kreewijas wehstures tur Mastawa bija zitada schausniga iluminazija, kur Mastawa dega 1812. gadā pateesbā, tā la Keisaram Napoleonam I. bija gruhbi zeku atrast no Kremta ahra behgot un uš Petrowiska pils dodotees, jo lastums Kremli bija til leels, la swins kusa no jumteem. . . Laiki pahwehščas, laiki grosas; tagad taura usgawile — zehljajam simpatistajam Franschu generalim Woadefram, turesch zaur Mastawas krahschnajam eelam braudams bes schaubam ari atzeras Mastawas degschanu zaur wina pascha tauteschu wainu.

Un kauschu druhma aug. Tā raij scho rindinu rakstnaju few libd. Tur nelibd tā safot ne lahsti, ne pahrtari. Schabda kauschu straume atradamees mehš pilnigi spehjam fajušt un faprašt weena weeniga zilwela neezigumu pret til daudf tuhtstochem. Bet tur, wina widū atradamees, sinams, ne domat nedomaju nodotees filosof-

fislem apzerejumeem — tur til wajabseja par to rubpetes, la netezi gar semi parauts, jo tad buhtu tizis bes wahra runas samihš. Tuwojas krusa zesch. Stahwollis paleel arween bihstamals. Subtees, la tezi speests no wisam pusēm. Paleel karsti, sreedri rit pār waigeem. Par walti rauges schurp un turp, waj neredsetu kur tuwu glahbinu. Wiš walti. Esi eesidšis leeliskā zilwetu blahki. Ee, las tagad aplahrt tewim, tee wais neleelas buht tawi „tuwaki“, libdzilweki, nebuht ne, tee ir kas pawisam sweesch, sawabi radijumi, labda jauna bihstama elementa fastahwa ballas, tuzas tewi war azumirkti fasppeet, samihst, nobeigt. . . To wisu pahrdomajot juhtees, la tawas meesās sedš newis karsti, bet — ledus aifsti isbaitu sreedri. Un latastroja leelas tuwojamees, jau atštan muhsu preeščā sreedseeni: „Cnacure“ un „Kapayaz“, jau juhtam, la kauschu wihnis fahj gahstees uš weenu pusi negaiditā ahtrumā, mehš teekam rauti libd — zil ligi to nesinam, jo atjubtamees tifat tad, tad esam laimigi pasprufuschu fahnus un atronamees schaurā no polizistee eeflehgtā eelas widū. Aifmirsta ir wisa jaulā isuminazija — jaruhpejas tā tift no schejeenes ahra, jo kauschu bari gruhbi atturami un draudē attal pahrtant polizistu kehdi un fagrahbt attal wisu famā mutali.

Lai gan labwehligais littenš scho rindinu rakstnaju bija fahdsejis no wisam klisnam, tad tomehr tam bija deesgan! Lehni pa schauro brauzamo zeku Dwerskajas eelas widū wirfidamees, nekahroju nekā redset, bet — weena ehla tatschu wehl peewilla, ne, pawisam waldinaja prahtu! Tas bija Mastawas generalgubernatora ehkai pretim atrodoschais polizijas nodafas un taca hauptwachtes nams libd ar ugunsdshesju torni. Zil jaulu uguns leesmu — dseju waj mustu es few nelad newareju preeščā stahditees. Zil te daituma, schinis tuhtstochas isweizigi salahrtotās lampinas! Kā tās jauli mirds, la laistas, la kristali, la degoschā uhdens, la tuhtstochi rasas pileeni pawasara rihta faule, tuhtstochs seltis! Wiš apstahjas un brihnas. Leelais lautums kauschu pilis.

„Das Beste ist des Guten Feind.“ faka Wahji. To aifstam ari tagad: gan mirds mums pretim, uš mahjam dodotees, wehl simteem un tuhtstochem ugunigu burtu, kronu, puku, figuru, bet — wiš-tas wais naw til jauls, la tas lo jau esam redsejuschi un tadeht tas ari neshpehi muhsu usmanibu peewilt.

Ir jau sen pehz pušnaktis, tad teekam attal weesnija, bet — laudis uš eelam wehl ne domat nedomā mahjup eet. Laifam gan tad pehdeja uguns dšfisis, jeb tad agrā rihta auschana mahfligo uguni pahrspehs, tad tifat pehdeje „Nachtwandler“ sawas mahjas usmekles.

Tā til bija noguršana! Bet — atspirdsinatees weenija ari naw eespehjas: wiš las ween bijis ehdam, las jau apehšis. Ar leelam motam teel sadabuti schabdi tabdi haribu masumini.

Aifst otra swehtku deena! Dodos apluhot tumal tautas swehtku lautum, uš kuru Keisariškā pawiljona botais blefa jumis mirds jau no tableenes pretim. Pa eeschpuš dšhwō nenofuschu krahsodami, grihdu ar tepiseem apstahdami un seenas dahrgoem audumeem pahrwildami. Leelās mehbelu wahgās teel westi leeli baki dahrgas farlanas, drehbes preešč trepu un galerijas notlahschanas, dahrgi seltiti krehtli un sofaji teel nesti augschup. Apluhloju ari wisas tās majas „bodeles“, kur til daudf dshinatee aifjainischi teel usglabati, redsu grabwius un grawas, gar kuru malu mans fuhrmanis brauz lehnām, laudams wisu labi apluhlot. Bet es luhtojos pawisam uš zitu pusi, uš attahtajam statuwem, kur paschlaif jagatawjas uš irabdem. Waj man uahj prahtā redset grawas, atas un bedres? Un tomehr — schis spehleja schoreisees tautas swehtkos, lai gan behdigu, tad tomehr to galwenatā lomu. . . Un no Mastawas pluhst ahra bareem semneetu, kuri kroneschanas deenu un kroneschanas natti pilsehtā pawadijuschi un uš mahjam stehšas. Medsam, la tee fahlarigi swehtku lautum, uš ta zeltās ehlas apluhlot.

Beestdeenas wafarā Juhš, midtee tantini, attal scho eeraditatees, ar seewam, ar behrneem, ar radeem un pahstameem. Neweens no Zums nesinas, la zil daschu labu sche sogaيدا bahla nahwe. Nepeeluhdsamā nahwe, las neluhlo ne uš deenu, ne uš weetu, bet nem sawus upuris tad ween tai pahbi. —

Un wafarā mirds attal Mastawa. Leela Kremta pils pildas attal ar simteem un tuhtstochem weesu, jo tagad dahrgi gresnotās jahles teel notureta leela balle. Zil te attal gresnuma fakrahsas, zil bagatibas, zil daituma! Eiropas, Ašjas un Amerikas waltiju preeščstahwij sreedrotas, uš Mastawas augstā kraija! Un tur, apahschā, mirds tuhtstochas ugunis un leelais pilballons pildas wehlat ar simteem augstmanu un wiš wini newar noslatitees, newar nobrihnetees par schabdu flatu, schabdu fawadu pilsehtu.

„Ty каръ мученикъ горѣла, Огломаенная.“ (Tu la mozeklis, balt muhtrina, debši.)

Bet, tagadeja „degšana“ ir preeka un laimes slyme.

*) Labatois ir laba — eemabneeks.

No eekschjemes.

a) Waldibas leetas.

Par Baltijas domēnu valdes aģentiā eeredni apstiprināts muischnēks Loms Dvofskis.

Par Jelgavas nodokļu valdes lozeta kandidatu us 3 gabeem apstiprināts Karlis Kreiflers.

(W. G. A.)

Par Jelgavas gimnāzijas inspektoru ezelis Turjemas realskolas inspektors Tomilovs.

Par Talsu aprinka polijijas valdes registratoru ezelis Kurfemas gubernas valdes kanzelejas eerednis Peters Vihstols.

b) Baltijas notikumi.

No Rāsdonas. Mūshu aplahrtnei sagaidāms drīsumā kreetns mahstlas haubijums. Schejeenes bfeedataju teris irihstos 16. jūnijā Peterfona Iga madibā Rāsdonās draudbes bafntjā garigu konzertu. Programā buhs bagatiga, un Peterfona Igs tā toti uztihstis un veiktisgā forā wadonis pašstams. Ves tam pee konzerta peedaltieses dafchi pašstami solisti ir Rīgās. Kora dfeemas us ebrgelem pawadis kahds Peterburgas konservatorists. Schai pašā swebtēendā (t. i. 16. jūnijā) mūshu draudbes bafntjā swinēs bibeles swebtkus, pee kureem laipni apstijees peedaltieses Smiltēnes mahzītājs K. Kundfinsch. Tā tad 16. jūnijā mums buhs teeschām eewehrojama beena, un jerams, tā publika pee irihstojuma nems dshiwu dalibu, wehl eewehrojot to, tā eenahtumi wolemti labdarigam mehrtim. — Keisara kroneschanas beendā pee mums nodibināšas bejmahstas bibliotēlas beedriba. Keels preeks par bechiba, ar kahdu schejeeneefchi pee schi eewehrojama darba kehribā. Beedribas statuti jau fastahditi un drīhsumā tiks eefuhstīti apstiprināšanai. Mūshu nahlamā bibliotēlai par labu nodomāts sarihboti saksumu swebtkus. — Mūshu mahzītāja muischā par ahrstu apmetees mūshu zeem. Iastajeem jau teizami pašstamāts Dr. J. Alfnis.

Kahds schejeeneetis.

Wej-Salazas swiju audinatāwa, tā „D.-Btg.“ šino, schogad no 14. aprila lihds 11. majam isperinajuse 1,240,000 jaunās laščus un 280,000 šhgas un eelaiduse Salazas upē.

No Eelwahrdes. Newaram teitt, tā pee mums „Musu eetu“, tā korespondentu kungi no daschām jītam wectam sūhdjas. Ne, pee mums wofschā deesgan. Walaufatees ween. Jiti prezās un laulajas, jiti wehl us to gatawojas, lamehr jiti atkal nomirst un wehl jiti dšimt. Pa tam siarpam teel weewehre it dedsiigi spreesis par swarigeem, nopecteem eelchejeem jautajumeem. — Kant gan no weza mahzītāja, Krona tehwa nahwes pagahjis jau wairat nelā 3 mehnefchi garšch laita sūhdjis, tomehr par jauno wehl nesnam neko un mehš wehl weenmehre be mahzītāja. Redies, las galu galā isnahls? — Runā ari par sawa ahrsta peenemschānu un jiti jau pahrspreesch ari, kur tam telpas waretu eerabbit. Daschi teel preeschā adot pusi no pagasta mahjas, kuru tagad apdshiwu pagasta nabagi un jelt preesch teem sawu mahju us Dges. Siliti, tas nebuhtu un buhtu ween bihs lafē wairat naudas, tad isdarits tas tiftu drīhsumā. — Wes tagad nu winās pašchū reis tā pamajāt: isdōts daudf par tam pašchām buhwem. — Wehl spreesch par b e s m a l f a s b i b l i o t e l a s - l a f i t a w a s nodibināschānu pagastā. Labdarības beedriba schim noluhlam dahwajusi jau labu datu grammatu. Ari daschas priwatpersonas apstijuschas to ar dahwajumeem pabalstī un pagasta wezalais irihstos schim pašchām noluhlam par labu „satumu swebtkus“, mūshu gandrihs wislabal apmetleto irihstojumu. Ari weeteeneetu pulks, tā jager, neleegs preesch tam sawu grafi, tā pabalstu no pašcha pagasta pusef. — Wes tam wehl schād tad sarihstojam pa preeschlāschjumu un jautajumu isflaidroschānas wakarām, kuruš apmetlejam labi un labprahbt. Ari „satumu“ un „behtnu“ swebtkus pa reisei sarihstojam, kureš jiti tauj walā pa swebtku weetas apschoga eelchpūsi, bet jiti atkal — ahrpus tā, bet apmetleti tee teel allasch labi.

K. J.—s.

Slofā baronam Ungern-Sternbergam atlaufs eeribtot rāstlama papira un papes fabriku. (W. G. A.)

No Drūstū draudfes. Ir parasts siwor, jil un labus laja kura apgabala laikraštis. Pee mums no nedefas laikraštēem wiswairal laja „Mājas Vēstis“ un tad „Walsi“. „Mājas Vēstis“ peenahl 48 elf. un „Walsi“ 27 elf. — inšč.

Schjas pagasta weeteeneetu pulks, tā mums šino, weenbalšigi nolchmis Wīnu Majestatu kroneschānai par peeminu dibinat bejmahstas tautas biblioteku un schim noluhlam wehl schogad isdot 50 rbf. Ari skolotaju algas nolentās pa-augstinat. Teizama preeschlāschjume jiteem pagasteem, kuri wehl naw kehrušchees pee schi swebtīgā darba. Bibliotēlas dibināschānas leetā tilai wehl waretu peeshtmet, tā 50 rbf. par maj bibliotēlas nodibināschānai, kuzam mehrtim pagasteem eesahltumā woadsetu arweem seedot ap 200 rubtus, wehlatōs gabōs bibliotēlas papildināschānai

jau peestitu ar apmehram 30—40 rbf., ja grīb daudf maj kreetnaku biblioteku nodibinat un newis tilai kahdu nihluliti pasaulē raidit.

No Skodes. 26. majā scheid notifa sarihstojoschē nelaimēs atgadijums. Wairaki jauni semneetu sehni, wairak mahju puščhi, pašaweja laitu ar plintes schauschānu. Kahds Sakis pa jolam pazehla plinti un ar uswiltu gaili mehrtēja us beedreem, wīnam lihdsās stahwofschais puščis to gribeja sagrahbt aif rolas, te schahweens norihbeja un wiss plintes lahdiņsch fastrehja neumanigā schahweja brahlim mugurā. Sāschautais bija u weetas pagalam. n.

No Jelgawas. Ari Baltijā kroneschānas swebtiti prāstijuschi upurus. Šā „Mit. Btg.“ šino, tad kahds 60 gadu wezē wejtis rahpdamees stabā pehž tur galā peelahr-tām mantam tā pahrpūhejees, tā tam sahtuschas pa muti un degunam tezet ašinīs un tas slimnija aifwejis pehž lahdam degnam nomiris.

No Jelgawas. Schejeenes Adolfa Allunana wadibā stahwofschais latwiskais wafaras teatris „Kruschola“ beedribas dahrsjā ar latru israhbi sew peewiljis arweem wairat apmetletajus un draugus un ari tagad, kur telpas walarōs eeenemtas us laizinu no wisadeem starptautisķem mahstleeneķem, sagatawojas wafaras teatri jo nopectni us nahlamām israhdem. Tā peemehram 23. jūnijā Allunana toti eewingrinajees teatra personals sarihstos „Kruschola“ dahrsjā L i h g o s w e h t k u s ar teatra israhbi dahrsjā — (israhdis „Lihgo wafars sem swebtā osola“) — ar konzertu, isluminajisu, dshiwofschām bildem (laukā pee bengalistas apugunofschānas), un ar „deju“, pee tam wafaras teatra weena feena tiks isnemta laukā, lai teatra apmetletaji un danzotaji waretu ee-elpot jaukas Jāhnu nakts atspirdinajofcho gaisu. Deenu pehž tam, 24. jūnijā buhs teatra israhde ween, kurai drīhfi selos jitas. Us sefenas beigam teatra personals spehls gan pašā Jelgawā gan ari aplahrtējas weetas, kadehl repertuārs sefenas otraj jeb pehdejai dafai nolēts schahds: swebtēend, 21. jūlijā: israhde Jelgawā; nedetu wehlat, 28. jūlijā — Dobelē; astonas deenas pehž tam, 4. augustā — Saun-Swirlaulā; tad 11. augustā — atkal Jelgawā; nedetu wehlat, 18. augustā — laikam Slotā; 25. augustā — Jelgawā, kur sarihstos dahrsjā, lopā ar daudf spehķem no ahrneens humoristisķu wafaru ar kupleju preeschānesumeem, pehž tam wafaras sefonu slehdjot, 30. augustā buhs swebtku teatra israhde, saweenota ar konzertu dahrsjā. Wisām israhdem esot isredsetas un eegahdātas jaunās lugaš un tā weefis us wisu sefonu angaschets Rīgās Latw. teatra atteers E. Waldschmidta Igs un senatā sareiwju orķestra weetā, tagad us daudf wehleschānos peenemta Jelgawas pilsehtas kapele. Nowehlam schai jaunai, ar usjūhtibu un leetpratibu waditai mahstlas eestahdei no wisas ārdš wislabalās selmes!

Jelgawas meitenu gimnāzijas mafurigu skolneefschu palihdshbas beedribas statutus eelchleetu ministris apstiprinajis.

Jelgawas seeweefschu gimnāzija starp jītam kufsu teizami pabeidja diwas Latweetes: Ella Zelabson un Anna Rūhman.

No Jelgawas-Wauskas eejirtna. Kam bijuse idewiba — tā peemehram scho rindinu rāsttājām — apzelot daschus minētā eejirtna apgabalus, tas nebuhs deesgan pahribnojees par labības gluschi neweenadu stahwollu, jo lamehr seemas sehja weenā weetā zaur sawu kuhlumu eeprezejina latra jilwela ārdi, labiba mas werles tahlat til plahnina, tā winās ihpāschneefi ihsti noschahzejami. Schahda neweenadiba lautu stahwollu isflaidrojama zaur schi pawasara grogigam un leetainam deenam un zaur alasch unahfufschēem negaisēem, kas paštrahdajuschi deemschēhl daudf postā. Sewischi krusa labibu schur tur pilnigi sakapajuse un tairni isdāusijuse no jemes laukā. Šas kahds finamus aplahstus nepasihstī tuwal, tas mūshu jaimneķeem pahrtētis, tā tee sawus lautus neapdroschina pret aplahdeschānu zaur krusu, jau tamdehl ween, tā wišā mūshu deesgan leelā eejirtni atrodas toti mas mešču un, tā finams, krusa it ihpāschī peemēle tahbus apgabalus, kur mešču naw. Bet to nu lihds apdroschinat! Wehl desmit gadus atpakaļ gandrihs waj katrs gruntneeks apdroschināja sawus lautus pret krusu; tomehr gadijums, kur pehdeja aplahdeja lautus, tita atlihdinatā waj tilai toti masa dafa no peespreeslās sumas, jeb wehl beeschāki — n e l a s. Tā dascham labam jaimneķam wehl scho baltu deenu saubejumi naw atlihdinatā, kuruš krusa tam peerzi waj pat astonas gadus atpakaļ padarijuse wina apdroschināšas laudōs. Aif schahda eemešla mūshu lauljaimneķi newehlas neko finai no tahdam apdroschināschānam. Protams, tā ar prahwofschānam laikam fitu pee tā, kas kuzam kattram peenahlas, bet tam nu patih aplahrti brantat un laitu un nandū tehret! Tā tad wiš paleef pa wezam. — Weens no schi pawasara negaisēem bija til breesmigis, tā wīnam wairat dshiwibas fritā par upuru. Tas bij ap Krona-Wirzawu. Tur bij unahzīs toti bahrgs pehrlōns, tā tā weens weenigis sībēns nospehria trihs jilwetus weenā reiff, las bija strehjuschi pajumtu meket. Tas pats spehreens ari nogalināja weenu sirgu un weenu fūni; tee atradufchees nonahweto jilwetu tu wumā. — Ar ne wisai leelu preeku apweejinajam daschu kroga atkalatwehřschānu, las jaungada beendā tita flehgts, tā domajām us mūschigeem laikeem. Bet tā nebija wis

un nu krogu dshiwē atkal ihstēni usplaukst un rada wisadus kaunumus, kuru beš schahdam lautu plihstijam drofchi nebuhtu til daudf, tā tagad. Ari no Eejawas nahl finas par kahdu toti negehligu darbu. Šas be alchola eebahschānas laikam nebuhtu paštrahdats. Proteet kahbi tureenes puščhi sagrahbuschi wineem labi pašstamu jaunawu un ar to schafuschi dshit til netiklus jofus, tā spahwai naw eespehjamš, schahdas nezilwezibas aprāstīt. Saunawa aif launa waj sawu garu islaiduse. Gōds tam eestahdem, las par to gahdajuschas, tā leeta nems likumigu wirseenu un neswehri wairš neisbehs sawai pelnitai algai. Bitadi wispahrigi manams tahds tā gurdenums, las laikam isflaidrojās zaur to, tā no gabitā Wauskas-Rīgās dšelszeta schimbrihščam nelas neishahls. Nu wiš tee, las zereja us schahdu tahdu jaunū weifalu nodibināschānu un us kreetnu pefnu, ihsti noskumufchi un tahdehl senalās jautribas weetā wisur manams leelš gurdenums. Jiti, gribedami buht pirmee un gudratee pee naudas nemeschānas, ahtri ween pasteidšas pahrdot sawu wezo ihpāschumu un dibinat jaunās „scheptes“, bet nu, ... no darit: tā dšēn, tā Mahjas!

J. M.

Leepajā nodomāts dibinat jaunū kreeiwu laikraštju.

(R. W.)

No Eejawas rāstia „Kursjemes Gubernas Awise“, tā tureenas bruhšcha strahdneeki E. un W. nogahjuschi kahdu semneeku jaunawu gar semi un tad schis „warona“ darbs bihs paštrahdats, tad weens pagahstai aisturejis muti un otris negehligs tai aplehjis pilku meefu ar sehrshahi.

No Wejnuifchas. 28. majā ap pulstēn peceem no rihta iszehlās schejeenes E. mahju jaimneķa klehtis uguns. Pats jaimneķs laukā sehjis. Kamehr atstrehjis mahjā, ehla jau stahwejuse leefmās. Šis pašpehš israut tilai daschus gabalus galas un kahdu tāisu meeschu; jits wiš tihlā diweem rentneķeem tā ari jaimneķam palizis leefmās. No klehtim uguns pahrgahja us kuhim, kuras ar pilnigi nobega. Kamehr kaudis publejas ar dsehščānu un jitu ehlu aifargaschānu, tihmehr kahds atkal eegahdajees istabā eefochō flapu atflehgās, tad atflehdīs un israhmejis tanis atrodoschōs jaimneķa naudas krahjuminus. Ehlas weetejā ugunsapdroschināschānas beedribā apdroschinātas toti lehti, par apmehram 350 rbf. Uguns zehlōns wehl naw useets. — Weetejas pagasta skolās telpās schowafar notures skolotaju kufus. Jager, tā scho tautas darbeneetu sa pulzschānās radis schejeenes sabbredistajā dshiwē wairat leetderigas darbības. Tagadejam schaurfirdigajam meetpilsonisķmam waldot war isnahlt, tā Wejnumeeki paleel wisai aplahrtnei par apmeeku un neapstauschānu noschēlōschānu ispelnoschōs preeschmetu. Lai minam tilai daschus faktus. Kaiminu pagasti rešp. beedribas dibina bejmahstas bibliotēlas, eerihlo lajamus galbus, notusa preeschlāschjumu wafarus u. t. t. til mehš ... nu to mehš darām? Wispahri deriga neta, kaut gan mūshu pagastā trihs beedribas un diwi dfeedataju kori. Jil darbigi mūshu pibleri, redjams no sefōschā peemehra: Buhs drīhš gabš aplahrt tā weetejā labdarības beedribā eewehleja 3 literarisko wafaru waditajus, bet sehee waditaji wehl ne weena literarista wafara naw sarihstojuschi. Wīnu preeschgahjejs weens pats pusgada laikā sarihloja trihs tahdus wafarus.

Faktis!

Wentpils ostas seemeta dambis tiks pahrbuhwets. Projekts, tā „R. Tgbl.“ šino, apstiprināts. Pahrbuhwe wilschōtes 3 gadus un mahschot 100,000 rbf.

No Wej-Watones. Jil toti reifam jafargajas no fawēem „wihleem radineem“, peerahda sefōschōs notifums. 1891. gadā nomira schejeenes B. mahju jaimneķe. Manidama sawu pehdejo stundinu peenahlam, nelaike norastija mahjas pee pagasta teefas sawam weenigam deklam E. W. — Schim jaunajam jilwekam, tagadejam B. mahju jaimneķam, bija swainis, J. L. wahrdā, kas sawu tehru tehru, ap 260 puhra weetu leelās mahjas bija til smalki „nodshiwōjis“, tā tas wehlat wairafolischānā pahrdewa. Bet J. L. bija deesgan ismanigis kungs: wīnsch jau pee laika paredseja, tā tam drīhš wairš nebuhs pajumta un tā tas mas pamajam sahla eextrawatees sawa swaina E. W. Iga B. mahjas, to isdaridams tahdā labetā, tā wīnsch no E. W. „renteja“ B. mahjas, tam apsolidams mahfat 700 rubtus gada rentes. Tas notifa 1893. gadā. Tomehr no gaiditās rentes lihds schai baltai deenai naw mahfats ne farlanais graffs, zaur to gudrais J. L. palizis B. mahju jaimneķam 1200 rubtus parādā. Tas nu wehl nebuhtu nelas, bet nu notifa jita, lihds schim pawisam nedirdeta warmahziba: pehž tam, tad „rentneeks“ J. L. bij us mahjas paradeem nomahfajis lahda pašstamā „bankā“ usnemtus 600 rubtus, tahdā labetā pašchām B. mahju jaimneķam E. W. am wehl 600 rubtus parādā palikdams, lunkanais J. L., palaisdamees us apstahli, tā jaimneķam E. W. am, no mahjam isdshitam truhls wajadhgeē naudas lihdschē dahrgas prahwas weščānai, pateef pahfina E. W. u if pašcha ihpāschāma, appalwodams, tā B. mahjas tagad wīnam „rentneķam“ J. L. nim, peederot. Nodeldejis, waj atkal pahrdewis wīnu W. am peederigo inventaru, „mihlās swainis“ J. L. isdšina B. mahju jaimneķu tairni us leelzeja, bet pats J. L. diwu gadu laikā mahjas bij atkal nodshiwōjis til tahl, tā tas wairš nespehja turet un

nu isroneteja viņam nemaf nepeederofašas mašjas zīdām, kā h d a m f w e s c a m, zaur to tās naktiņas pavīdām zitas ģimenes rotās!!! Bet ishtenajam B. māju satmēkām, E. Wam, tagad patees trūkst wif nandas lhdskē, tas buhtu waja dšgi, prahwu usfahot. Šho rindinu rakstājs, pawatjajees pee wifseem apfahrtnes kaimineem, pahleezinajees ka atgadijums us mata tahds, tahds šhe atstahstis un tahdeh wīnu pašneeds atstahstibai, kas wīsu derigata ahtene tam lhdskēgām tumschām katem. Wehdigatais pee wīsa notikuma weh tas, ka tahds wejtis, nelaiķes kaiminees brāhls, kam E. W. dewa sinamtu deputatu, tagad palizis til pat labi tā bes maifites. Beresim, ka atgadijees labi zilweki, kas palihdēs pasaulē peerahbit, ka tam lhdskēgi tumschi waras darbi newar wīs palikt nesoditi.

Mihfrājes Pahrtikas beedribas pirma wispahreja sapulze tapa notureta 2. jūnijā Dīsch-Bormsahstas sūdmalās.

Dundangas Pužes lapās nesen guldināja kahdu no muhsu ischallateem skolotajiem Teodoru Kahrliuwalku (dšinis 1873. gada 8. majā), kusch ari Latweeschu rakstneezibas lauka uzstihigi nodarbojās un no wina eewetots labs slahs dāschadu rakstu „Austrumā“, „Baltijas Wehstnesi“ un „Balsi“. Kahrliuwalku Teodors nepeedereja pee tahdeem gareem, kas alli peekerās weenai waj otrai leetai, weenai waj otrai personai. Wina energiskais dedsgais gars raudsija patstahwigi ispehtit kahdu nebuht leetu un tad sekot tam, ko pats par labu atfina. Tas ari redsams no tam, ka wīnsch alli neswehreja ne us weenu, eelam pats nebija nahzis pee schahdas waj tahdas pahleezibas. Tā wīnsch ar lāhjis peh eespehjas wīsus Latweeschu laikrakstus un strahdaja gadeem lhdskē „Austrumā“, „Baltijas Wehstnesi“, „Balsi“ un pehdeja laika sewischki peegreesās „Mājas Wēstis“. Nowehlam schim jaunajam dilona upurim no wīsas šrds weeglas smiltis un saldu dufu!

No Saldus. 22. majā nodega basnizās tuwumā atrodoschais „Leelais krogis“. Krogā atradās daudš dāschabu ruhneetu un wellalneetu, kureem uguns aprija wīsu wīnu neapdroshinatu mantibu. Krogis peedereja tronim un garigu dšehreenu ispahroschana tajā tapa aisleegta no pagahjuschā jauna gada. Par laimi, ka ugunsleesmas wehshis nebina us tuwumā atrodoschem nameem, zitabi tad Saldus pilsehtinisch buhtu atradees uguns juhra.

No Schwahrdes apfahrtnes. Schimbrihscham slaitam tahdas peejas nebetas, tur laiks pastahwigi saufs un karstis. Karstums pastahw ap pusdeenas laiku pār 30 gradeem pehž Bēlsija. Zaur pastahwigi karsto laiku un leetus nellhshānu semlopeem no wasatajas, ahdolina un sahles nelas lads naw zerams sagaidit. Bl—neezo.

Mubra-Ponemonas seeweeschu lauskaimneezibas stolai Kreewijas paslhtamais preesteris Kronschates Jahnis dahwajis 100 rublu.

Jgauni 8., 9. un 10. jūnijā Rewelē noswīneja VI. wispahrejos dšedāschanas swēhtus par peeminu Wīnu Majestatu Keisara Nikolaja II. un Keisareenes Aleksandras Teodorownas kroneschānai.

Reweles awise sino par kahdu 30. majā Kūilā isbaritu breesmigu brahla sleplawibu. Weetejais semneeks Joseps A. nogalinajis sawu brāhli Jaanu A., tam gaischā deenas laikā galwā eeschaudams rewolvera lodi. Joseps ar nonahweto jau ilgaku laiku dšihwojuschit nefatizibā; abi teefajuschees par kahdu semes gabalu, kuru estahdes preeksh Neilga laikā peespreeduschās wezalaham brāhlim Jaanim. Tas Josepu til leelā mehra saniknosh, ka wīnsch kuruw par brāhla sleplawu. Nonahwetahs bija 46 gadus wejs un atstahj atrahni ar 7 nepeeraugschēem behineem. 34 gadus wezais sleplawa apzeetinats.

o) No jītām Kreewijas pusēm.

No Peterburgas sino, ka Hodinfa lautuma kataschrofas leeta Maštawas wirtschpolizimeistars Blajowstis un galwenās rihlotaju komitejas preekshschetajis Behrs faukti pee atbildibas. — Tahfal 3. jūnijā wehsta „Rig. Tagebl.“, ka jautajums par kataschrofas iszschēchanos schinīs deenas nahshchot ministru komitejas apspreekšanā.

— Kroneschānas laikam starp Peterburgu un Maštawu eerihlotā telefona satikme, ka weetejās awisēs lasams, netihschot wīs ismihjinata, bet nodota wispahrejai publikas isleetoschānai.

„Pasta un telegrafa schurnalā“ (Почтово-Телеграфный журнал) nodrukats pasta un telegrafa waldes galwenās waldes preekshneesa feloschais usajinajums aprinku pagasta walschu preekshneezibai: „Ja weetejās laikrakstis eewetoti raksti un peeslimes par pasta un telegrafa estahschu rihzibu, tad tahdi laikrakstu numuri tuhlin bes kaweeschānas eesneeschāmi pasta un telegrafa wirtschalde, lhdh ar majadshgeem paslaidrojumeem.“

Kotkā (Somija) nesen apatāt kahdas atzitu sabeebrības dšehreenu noliktawas pahrwaldneezē Hansēna kundse ar degoschu sehtrozinu peegahjusch par tuwu spirta muzai, zaur to spirta gahse aisdegusēs un muzā ar breesnigu troshni eksplodejusch. Weenā azumitēli gandrihs wīsa noliktawas telpa stahwojusch gaischās leesmas, kuras apstahpejuschē peesleiguschēes ugunsdšehseji. Hansēna lōse tā ap-

dehfinajusēs, ka otrā deenā isstahduf garu. Ari kahds fa-beedribas kuschēers kataschrofa dabujis šipras beguma bruhzes.

No Kalkuhneem „Rischf. Westn.“ raksta, ka is Dwinstas tur atbrautuschais 100. kahjneetu Ostrowas pulka podporuschis Paladins zaur schahweenu mutē nobeldhīs sawu dšihwibu. Spreekshot pehž pee wīna atrahās wehstules paschahwibai bihs romantisks zehlons.

Pa Balaschewas-Karkowas liniju pasascheeru wilzeens brauja no „Kadraitas“ stahijas us Karkowas pusi. Wilzeenam ne wairak tā diwas westis no stahijas esot, pasascheeri isdirda lokomotives signalus un steidhās us platformam; wilzeenu pehž dāschēem azumitkeem aptureja un isbaiditee pasascheeri redseja schahdu komisku slatu; machinists puhlejas nogruht ar kahju no fleedeem kahdu dšehsžeta waktneetu, kusch, newaredams wilzeena sagaidit, bija nolizees atpuhstees un pee tam eemidhīs; bet lai laikā usmostos, tad bija nolizis galwu us fleedes. No machinista spreekneem usmodees, waktneeks usleha kahjās un tuhlin sahfa puhst signala taurē: „Jeksch swabads!“ Pasascheeri, no bailēm atschirbuschi, gahrdi nosmehjas. (Pet. Wēd.)

Tiflisa, ka telegrafs sino, 5. jūnijā effarcha pīli no nahwets arkimandrits Nikolajs. Sleplawa ir kahds no amata atstahdinats garidneeks Kolmachelidse, kusch arkimandritam usbruka us trepem un tam diwreih eegrubda ar dunzi. Arkimandrits pehž 10 minutem nomira.

Rischni-Zagilskā, ka telegrafs 7. jūnijā wehstija, atklahs, ka kahda semneezē Ustinja Kopolowa nonahwejuse kahdus 50 ahdraulibā dšimuschus behrus, kuri tai pehdejo diwu gadu laikā noboti audsinaschānai.

No Rigas.

Wina ekseleze Widsemes gubernators generalmajors Surowjews 10. jūnijā pulksten 10 un 5 min. preekshpusdeenas aisbrauja pa Plestawas dšelszejur us Bēhlm, Balmeeru, Wāltu, Werawu, Zurjewu, lai eepaslhtos ar sawu uztizeto darbības lauku.

Aleksandra wahrtu apfahrtne pehdeja laikā pahwehrtusēs par dšihwato ruhneezibas zentru wīsa Rīgā. Dāschado fabrikas eetaischi slahs pawairojees wairak nekā dubult; schobrihd šheht leelaku ruhneezibas eetaischu ween wairak par duzi. Daudš jaunās ehlas top zeltas strahdneetu dšihwoleem. Aleksandra wahrtu tuwumā nodomats jelt jaunū literaru basnizu. Tā fauktee „smilshu kalni“ fadahlit gabalds: us dāschēem zels fabrikas un noliktawas, ziteem dšihwojamās ehlas, wehli ziti nolēmti atklahām paslaigaschānās weetam. Kā dširdams, weetejee fabrikanti nolēhmusch tur nodibinat tadprahhtigu ugunsdšehseju fa-beedribu. (Rischf. Westn.)

Sarkana krusa beedribas galwenās waldes presidenta palihgs fenators Gedeonows peesuhthijs Rīgās nodatas preekshneezē generaleenei Margoli kundsei feloscha—satura telegramu: Wīnas Majestate Keisareene Marija Teodorowna f a n e h m u s e no Sarkana krusa galwenās waldes presidenta generalahjantanta Kaufmana Juhšu Wīnai wispadewig pasneegto telegramu Wīschschēhligi pawehlejuš Jums un nodatas lozkeem, tā ari schēhshēdigajām mahsam pateittees par telegramā isfahitām juhtam. Par seiwischām puhlem un nopelneem Sarkana krusa labā Wīschschēhligi dahwati: generaleenei Margoli lōsei, M. f. Transhe lōsei un bankiera atrahnei F. Grūnselba lōsei II. schiras Sarkana krusa ordeni; f. Scharnoki lōsei selta medala un muhneekmeistaram Kergalwa lōsu sudraba medala.

Rīgas Pomez-banka, ka wīna sino, no schā gada 1. jūnija deenas fahlot nem: par aisdeewumeem us prezem 5½—6½ procentus, par aisdeewumeem us wehrtspapireem 6 proz., par teloschēem aisdeewumeem 5½ proz. un par aisdeewumeem us welskeem 5—7½ procentus gabā.

Rīgas birschas banka no 1. jūnija nem: par aisdeewumeem pret hipotelam 6 proz., par aisdeewumeem us prezem un wehrtspapireem 5½ proz., par teloschēem aisdeewumeem 5½ proz., par welskeem 4—5½ proz. gabā.

Rīgas diskonto banka no 1. jūnija nem: par aisnehmumeem pret obligahzijam 6 proz., par aisdeewumeem pret wehrtspapireem us terminu 5½ proz., par aisdeewumeem pret wehrtspapireem us teloscha rehkina 5½ proz., par aisdeewumeem us prezem 5½ proz. un par welschu diskonteschānu 4—5½ proz.

Otrā Rīgas sawstarpeja kredit-beedriba nem: par welschu diskonteschānu 4—6 proz., par welschu diskonteschānu pret droshību 6 proz., par aisdeewumeem us terminu 6—6½ proz. un par aisdeewumeem us teloscha rehkina 5½—6 proz. gabā.

Aleksandra gimnāzija schogad kursu it teizami pabeidša schahdi Latweeschē: Krihschahnis Blumbergs (no Sehrenes), Peters Kauls (no Sehrmuschēem), Gustaws Kempels (no Rīgās), Putmisch (no Majorēem), Frijis Silbers (no Wengeles ar selta medatu). Wif schē kursu pabeiguschee eestahfēs Maštawas uniwērsitatē, isdaldamees mediziniškā un juridiskā fakultatē.

Lomonosowa gimnāzija pedagogisko (VIII.) klāshēidša Latweete Anna Starre ij Mihjes.

Zai meschu degschānas senatā Rīgās patrimonial-eerikna sluju tolu meschēš nowehstū, karstam un fausam laikam eestahjotees teel aisleegts:

- 1) tabaku smēhlet;
- 2) meschā waj meschā apfahrtne uguni kurinat;
- 3) pee schauschānas meschā plintes labdeiot linus waj patulas leetot.

Kas daritu tam presi, tiks faukti pee atbildibas us meerteesneschu sodulifumu 92. un 95. artikulu pamata.

Nelaimes atgadijumi. Ruhtenberga tabakas fabrika, Dīrnawu eelā Nr. 33, 37 gadus wezā strahdneezē Anna Wāshjewa 3. jūnijā aij neusmanības pagrubda rotu sem tabakas nahcha, pee lam wīnas kreisai rotai diwi pīrshiti tika nogreesti. Gewainoto nosuhthija us slinnizu.

— 3. jūnijā Michelsona sahghusdmalās, Kojulās eelā Nr. 1, 20 gadus wezāis strahdneeks Wāshlīs Woltowas aij neusmanības pagrubda rotu sem rinka-sahga, pee lam wīnam tika nogreesta pīrshita lozitawa. Woltowu nosuhthija us slinnizu.

Noslizis. 4. jūnijā Marijas-Dīrnawu dihs peldeamees 25 gadus wezāis semneeks Karlis Eute eeltawa dšikumā un nosliza. Wīna līhki atrada un nodewa seewai.

Gewainoschāna. 4. jūnijā krogā us masās Wehshafu eelās Nr. 1 iszehlās lauschānās, pee lam semneeks Zehlahs Platais tika eewainots ar nāsi mugurā. Wainigo apzeetinaja.

Peepescha nahwe. 4. jūnijā Katotu eelā Nr. 30 peepeschi nomira 27 gadus wezāis semneeks Augusts Jabschewitschs. Wīnsch slimoja ar krihtamo kaiti.

Nelaimes atgadijums un paschlepkawības mehginajums. Felsēra un Duberga sahghusdmalās, us 2. Ganību dambja, 26 gadus wezāis strahdneeks Mikelis Kalnisch 5. jūnijā zaur debtu stabargam krubhīs tika eewainots un us slinnizu wedot pats sew ar nāsi pahgreesta rihli. Kalnina stahwollis lōti bihstams.

Islihts behrns. 7. jūnijā atrada Sasulauta mechā pee Kalnjeema eelās kahdā bedē islihtu seeweeschu dšimuma behrnu, kuru nodewa pilsehtas slinnizās dšendeschānās eestahdei.

Ugunsgrēhs. 7. jūnijā, ap pulksten 8 rihā, iszehlās ugunsgrēhs Schreienbuschā 8. lūnijā Nr. 95, pee lam gahja bojā semneela Petera Trimpeta koka dšihwojamā ehla. Saudejums apmehram 1500 rublus leels.

(R. P. P. A.)

Rugueeziba.

Sinas par Latweeschu Fugem. Saturn, kapt. Lorenz, 1. martā no Trinitades (Wakar-Indija) isbrauldams, 13. majā nonahjis Helsingforsā. Uranus, kapt. Lauters, 6. aprili Demerān (Gūlanā) atstahdams, 25. majā safneehs Queenstownu. Ernst Alred, kapt. Woch, 30. apr. no Rīgās isbrauldams, 23. majā eegahjis Schisch. Bertha Alwine, kapt. Kurga, 29. apr. no Rīgās iseedams, 21. majā nonahjis Methilē, Manifest, kapt. Eichen, 23. majā atstahjis Alloa, us Christantiju dodamees. Holly, kapt. Apšhe, 25. majā ufmehmis jeku no Schields us Peterburgu. Alexander, kapt. J., 29. majā mehīs enkuru us Elsenēras reida. Wladimir, kapt. Baumans, un Anna Lina, kapt. Reisons, 26. majā atstahjis Methili, us Rīgu nahdams. Rīgās barla Japān, kapt. Frijbergs, 29. apr. no Rīgās isbrauldams, 23. majā nonahjis Rotterdamā. Julie Alide, kapt. Kalnisch, no 20. majā atrodas jēlā no Alloa us Peterburgu. Hans, kapt. Tenisons, 26. apr. no Britonsferry iseedams, 26. majā safneehs Kronschat. Paulino, kapt. Krl. Bawers, no Bahijas (Amerikā) eedams, 6. majā safneehs Barbadosu (Wakar-Indija) un kureenes 11. majā isgahjis us Welslās lūhji. Mathews, kapt. Ruge-neeks, un Amalia, kapt. Sielemans, 8. majā no Rīgās isbrauldami, 30. majā nonahjuschi Grangemouthā un Marie Anna, kapt. Sānore, un Ugozeem, kapt. Sublisch, 28. majā isgahjuschi no Grangemouthas us Rīgu. John Martin, kapt. Bergs, atrahdamees Blythā, peenehmis lahbinu no Arlangestlas us Rotterdamu. Livadia, kapt. Ottomers, 27. majā isgahjis no Grangemouthas us Rīgu. Johannes, kapt. Martinšons, peenehmis lahbinu no Kronschates us Schiedamu. Latswa, kapt. B. Dsolinsch, no 15. aprila atrodas jēlā no Hapti (Wakar-Indija) us Bowlingu. Gulgatha, kapt. Kalnisch, no Rīgās brauldams, eegahjis Grangemouthā. Linda Morgenroeden, kapt. Adamšons, 1. jūnijā atstahjis Goeli us Fowey ar balastu eedams. Christian, kapt. Jansons, no Wentspils isbrauldams, 2. jūnijā nonahjis Kopenhagenā. Jupiter, kapt. Putne, enem lahbinu Blythē us Arlangestlu. Zelotajs, kapt. Jālofšons, 7. majā no Wentspils iseedams, 2. jūnijā safneehs Grimsby. Baltzer, kapt. Grehwe, iseedams 2. apr. no Nobiles (Amerikā) un dodamees us Gorku, 1. jūnijā gahjis Queenstownai garam. Rosalie, kapt. Sielemans, 29. majā isgahjis no Alloa us Peterburgu. Heinrich Emma, kapt. Salzmans, 31. apr. deewēs jēlā no Grangemouthas us Barde. Heinrich Catharina, kapt. Wabhs, 2. majā no Rīgās isbrauldams, 28. majā nonahjis Schieldse. Nimrod, kapt. Wihlols, 4. jūnijā isgahjis no Rīgās us Grangemouthu. Julia Maria, kapt. Weidbergs, 4. jūnijā nonahjis Grangemouthā. Ottomar (no Aina-schēem), no semel-puses brauldams, 1. jūnijā gahjis Elsenerei garam. Juno, kapt. Dsolinsch, 29. majā atstahjis Grangemouthu, us Rīgu nahdams. Ingo, kapt. Karlbergs, no Grimsby iseedams, 1. jūnijā mehīs enkuru us Elseneres reida. Jupiter, kapt. Krautmans, 31. majā isgahjis no Cardiffas us Lisabonu. Koidula, kapt. Leisbergs, no 29. majā atrodas jēlā no Grangemouthas us Peterburgu. Peter, kapt. Mikelšons, 8. majā Rīgu atstahdams, 29. majā eegahjis Schieldse. Baltic, kapt. J., no semel-puses nahdams, 1. jūnijā gahjis Elsenerei garam. (B. B.)

